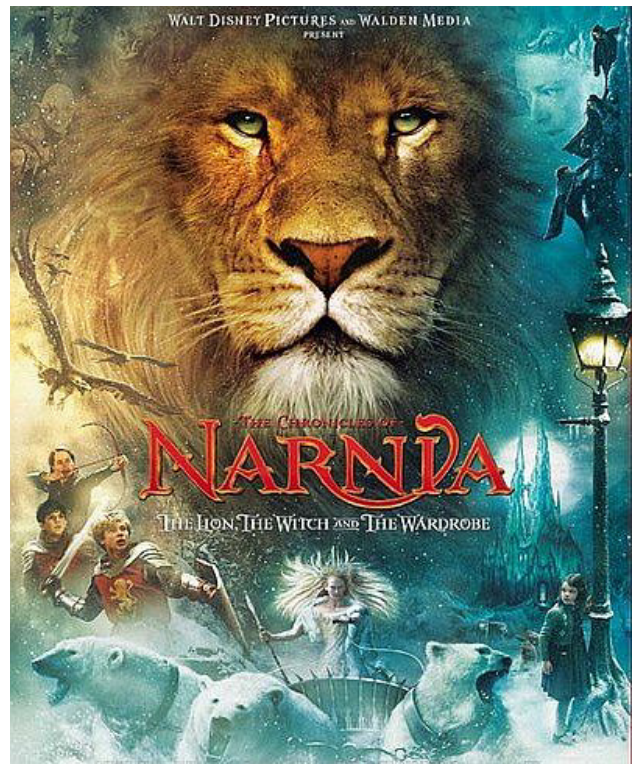

Narnia

Fantasiens verden - og mindre forkyndelse

Af Jes Nysten

I forbindelse med denne filmatisering af C. S. Lewis's "Løven, heksen og garderobeskabet" kan det forekomme lidt sært, at hans kristne tro har været så ivrigt debatteret både før denne film overhovedet havde premiere og nu i diverse anmeldelser af og kommentarer til filmen, som om det kommer bag på anmelderne og kommentatorerne. For mange kirkefolk er det nærmest et rent mirakel, for kulturradikale og helhjertede ateister er det en ren fornærmelse, at den kristne tro nu bliver billedliggjort så tydeligt.

Det er ellers almen kendt, at Lewis skrev disse syv Narnia-bøger som en fri gendigtning af vigtige temaer i Det nye Testamente, sådan som han nu læste og forstod dem. Men først og fremmest er

bøgerne litteratur, inspireret af NT, men ikke en nøjeregnende udlægning af samme, og man må nok sige, at f.eks. løven og dens tale og handlinger på en hel del punkter er svær at se som en direkte tegning af Kristus.

Der er noget meget sympatisk og renfærdigt over Lewis' kristne engagement, og i bøgerne går det fint hånd i hånd med en godhjertet (engelsk?) humanistisk indstilling med traditionelle familieværdier, men først og fremmest er det gribende og fantasifulde bøger, og jeg vil tro, at for de millioner af læsere, der har glædet sig over bøgerne gennem alle årene, har Lewis' religiøse intentioner enten været åbenlyse, usynlige eller fuldstændig ligegyldige.

Hvad så med filmen? Det er første bind af den syvbinds store Narnia-serie, der her er filmatiseret, og selv om filmen tager sig nogle friheder i forhold til bogen, så må jeg sige, at netop med disse små ændringer og den tekniske kunnen, der udfoldes, har filmen både fanget fortællingens oprindelige mytiske og fantasifulde styrke og ikke mindst dens charme.

De fire middelklassesøskende – Peter, Susan, Edmund og Lucy – bliver af deres mor sendt væk fra London. Vi er under Anden Verdenskrig, deres far er med i krigen mod nazisterne, London bombes, så de må væk. De kommer i midlertidig pleje hos en meget fraværende professor og hans skrappe husholderske ude på landet. De keder sig, men en dag hvor de leger skjul, gemmer den lille Lucy (vidunderligt spillet af et ubeskrevet blad Georgie Henley) sig i et stor klædeskab, som åbner sig ind mod et snelandskab, hvor der pludselig dukker en mystisk faun op, og så er historien i gang. I dette land Narnia er alt frosset til og styret af den hvide heks, men med børnenes hjælp kan det måske lykkes for de gode kræfter anført af løven Aslan at få genskabt livet i Narnia. Vejen dertil er lang og besværlig – brolagt med forræderi, opofrelse, kærlighed, opstandelse og kamp.

Det er Andrew Adamson, som lavede de to "Shrek"-film, der har haft en yderst heldig hånd med

denne film. Teknisk overlegent lavet, fint og nuanceret spillet af de fire børn, morsom, hjertevarm og spændende: Filmen er ren fornøjelse; den gennemspiller historien seriøst men også med en lethed, så 'det kristne' får sin naturlige plads helt integreret i historien. Selv den meget symboltyngede 'ofring' af Aslan bliver gennemspillet med finesse (Mel Gibson ville nok have gået mere til makronerne). Her forkyndes ikke. I det hele taget er de forskellige talende dyr og sære væsner i Narnia forbløffende fint gengivet, så det virker helt 'naturligt' med deres samvær med børnene. Tilda Swinton spiller den hvide heks med en kontrolleret dæmoni. Dette er ikke en vild hysterisk heks, men hun er uhyggelig og dragende på samme tid. Man forstår den lille Edmunds fascination af hende.

Filmens (og bøgernes) kup er de fire børn: ganske almindelige børn, der leger og fantaserer. Her er vi langt fra C. S. Lewis' ven Tolkiens ganske anderledes tunge altomfattende mytiske verden. Det er netop i legen, at disse børn begiver sig ud på den fantastiske tur. Det er med til at give filmen den lette og midt i gruen humoristiske varme tone, der virkelig rammer en som tilskuer. Det er måske netop her, at Lewis åbenbarer sit egentligt dybsindige anliggende – og det gengives troværdigt i filmen – at det er i den barnlige troskyldighed, at verden (gennem klædeskabet) åbner sig. Så længe vi krampagtigt fastholder en skepsis over for alt, hvad der ligger uden for vores lille normalverden, forbliver vi lukket inde i den. Den barnlige og legende ubekymrathed åbner for den store og omfattende virkelighed, så vi gribes og føres med i en verden, hvor alt kan lade sig gøre: Faune og kentauer eksisterer, mærkelige dyr taler, en løve ofrer sig for Edmunds skyld, børnene bliver konger og dronninger. Var der ikke en, der talte om at vi skulle blive som børn...?

Nu bliver det spændende at se, om de næste bøger også bliver filmatiseret. Denne film behøver egentlig ikke en fortsættelse – den står fint og afrundet – og så vidt jeg husker, bliver de næste bøger tungere, mere konstruerede, mere forkyndende. Men vi venter i spænding.

Filmfakta

The Chronicles of Narnia: The Lion, The Witch And The Wardrobe - USA 2005 - Instr.: Andrew Adamson - Manus: Andrew Adamson, Christopher Markus, Stephen McFeely, Ann Peacock efter bøger C.S. Lewis - Medv.: Georgie Henley (Lucy Pevensie), William Moseley (Peter Pevensie), Skandar Keynes (Edmund Pevensie), Anna Popplewell (Susan Pevensie), Tilda Swinton (Jadis, den hvide heks), James McAvoy (hr. Tumnus) - Stemmer: Liam Neeson (Aslan), Rupert Everett (Fox), Dawn French (Mrs. Beaver), Ray Winstone (Mr. Beaver) - 141 min. - Dansk biografpremiere d. 25/12, 2005 - På DVD i DK d. 7/6, 2006 - Pressebilleder/Udlejning: UIP - Tilladt for børn over 11 år

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=5674&area=1>

<http://www.rogerebert.com/reviews/the-chronicles-of-narnia-the-lion-the-witch-and-the-wardrobe-2005>

<http://www.sfgate.com/movies/article/Children-open-a-door-and-step-into-an-enchanted-2589961.php>

Materialer

Tjek også vore hjemmeside, hvor du kan finde to undervisningsmaterialer om filmen:

<http://www.kirkeogfilm.dk/materialer.htm>